

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. I. Vtrùm una Persona divina clarè sine aliâ videri poßit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

DISPUTATIO DECIMA-NONA

De objecto primario visionis beatifica.

OBIECTVM visionis primarium, ut supra diximus, est Deus; Primarium, inquam, tum dignitate, utpote increatum, infinitum, & omnes in se perfectiones complectens; tum causalitate, in eo enim creatura velut in causâ continentur, & quasi in lucidissimo speculo cernuntur. De hoc ergo objecto, prout circa illud versatur visio beatifica, nonnulla in presenti Disputatione inquirenda.

SECTIO PRIMA.

Vtrum una Persona Divina clarè sine aliâ videri possit.

I.
An hæc dicenda sit visio beata.

VTRUM, inquam, clarè videri possit sine aliâ, siue hæc dicenda sit visio beata, siue non: quidam enim, etsi unam Personam in Divinis clarè & intuitivè sine aliâ cerni posse affirmant, negant tamen hanc esse visionem beatam: illa quippe sola, inquiunt, visio dicenda est beata, quæ quicquid est in Deo formaliter, repræsentat; si verò aliquid ab ea non repræsentetur, quantumvis clara sit & intuitiva visio reliquorum, negant esse beatam: cuius ratio reddetur Sect. quintâ, num. primo.

II.
Prima sententia negat posse unam Personam videri sine aliâ.

Prima sententia negat posse unam Personam clarè & intuitivè videri sine aliâ: ita Henricus, Scotus, Cajetanus, Bannez, Molina hæc, a. 8. Disp. 4. Suarez hic, lib. 2. cap. 23. Vasquez hic, disp. 48. Tannerus hic, d. 2. q. 6. dub. 7. Arrubal d. 24. c. 4. Meratius tract. de Deo, disp. 17. sect. 1. Falsolus, a. 8. dub. 2. Herice, d. 50. cap. præcipuè secundo, licet hanc sententiam facillè sustineri non posse afferat, nec à suis auctoribus frequenter in suâ puritate & rigore defendi.

III.
Secunda sententia est affirmativa.

Secunda sententia affirmat, posse unam Personam Divinam per visionem clarâ & intuitivam cerni sine aliâ. Ita Scotus in 1. d. i. q. 2. Paludanus, S. Antoninus, Salas 1. 2. Tom. 1. tract. c. 2. d. 4. f. 2. Granado, tract. 5. d. 7. f. 1. n. 2. Alarcon de Visione Dei, d. 4. c. 2. Egidius Præsentatus lib. 5. q. 14. a. 3. Arriaga disp. 5. Log. f. 4. subsec. 3. & 1. p. d. 9. l. 6. n. 40. favet etiam Hurtado disp. sextâ Metaph. sectione sexta, estque communis valde inter recentiores opinio.

IV.
Beati de facto vident omnes tres Divinas Personas.

Prima Conclusio: Qui vident Deum, vident de facto omnes tres Personas. Ita S. Thomas hic, quest. 12. a. 7. & omnes communiter, estque de fide, ac definitum in Concilio Florentino in literis unionis, ubi dicitur, *Animas iustorum post hanc vitam in celum recipi, & intueri clarè ipsam Deum Trinum & Unum, sicuti est.* Idem etiam probant loca Patrum adducta à Suario hic, cap. 23. numero decimo:

V.
Potest de potentia absolvi una Persona Divina videri sine aliâ.

Secunda Conclusio: Nulla est repugnantia quominus à videntibus Deum possit clarè videri una Persona, non visis clarè cæteris: ita Auctores se-

cundæ sententiæ. Præcipua hujus Conclusionis probatio desumitur à paritate rationis: nam certum de fide est, unam Personam incarnari posse sine aliâ, & consequenter unionem Hypostaticam ad unam terminari, non ad aliam, ut definitum est in quintâ Synodo, & in Concilio Toletano undecimo; ergo & videri una Persona poterit clarè, aliâ non clarè visâ. Confirmatur: distinctio realis inter Personas Divinas sufficit ut Pater generet, non Filius, Filius generetur, non Pater, &c. Ergo & sufficiet ut videatur una Persona clarè, non aliâ, imò hoc factu multo facilius est, cum visio subtiliori modo in suum terminum feratur, quàm unio physica, aut productio.

Plurimæ adhiberi solent hæc solutiones. Dicunt aliqui, disparitatem esse, quia visio intuitiva est tendentia in objectum ut est in se. Contrâ primò: etiam unio physica est tendentia in terminum ut est in se; tendere enim in objectum vel terminum ut est in se, aliud nihil est, quàm ferri in illa directè & immediatè, & non per species alienas, aut ullo modo mediatè. Hoc idem probat generatio Verbi, quæ tendit in Verbum ut est in se, & tamen non tendit in Patrem, nec Spiritum Sanctum, ergo idem contingere poterit in visione. Contrâ secundò, tendere liquidem in objectum ut est in se, non est ita illud cognoscere, aut videre, ut videat omnia quæ ad illud spectant, sic enim omnis visio esset comprehensio: Verè ergo visio Filii solius repræsentaret illum ut est in se, clarè scilicet & immediatè, & non per species alienas, unde & formaretur de illo proprius conceptus Dei, & prout distinguitur à creaturis.

Urgent aliqui: si videatur una Persona, Filius ex gratiâ, ergo videtur Relatio illius constitutiva, hoc autem essentialiter respicit correlativum, ergo cognosci etiam debet Pater; quod argumentum de quacunque aliâ Personâ fieri similiter potest; ergo una Persona videri nequit, non visis aliis. Distinguo primum consequens: Ergo videtur Relatio illius constitutiva connotativè, & sub omni respectu quem in se habet, nego consequentiam: Videtur Relatio, atque adeò entitas Filii inadæquatè, attingendo scilicet propriam entitatem illius objecti, ejusque essentiam clarè adeò repræsentando ut illam ab omni aliâ re distinguat, ita nimirum, ut si ullam aliam rem postea, vel etiam simul repræsentaret, diceret ex vi illius visionis, non esse illam, sed aliam distinctam, concedo consequentiam. Sic supra cum nonnullis etiam ex adversariis diximus, posse

Probatur exemplis incarnationis.

VI.
Unio naturalis citius dicitur in terminum, ut est in se, quàm visio in objectum.

Quid sit deinde aliud ut est in se.

VII.
Quo pacto, dum solus Filius videtur, videtur Relatio illius constitutiva.

posse Deum videri, & tamen non connotativè ut omnipotentiam, licet tota Omnipotentia videatur. Sic similiter fatentur ipsi, intuitivè videri posse unione non visis, imò non omnino cognitis extremis. Et per hæc patet ad disparitatem assignatam à Patre Suarez hic, c. 29. num. 25.

VIII. Valquez d. 48. c. ait rationem, cur una Persona videri nequeat sine aliâ, esse, quòd in confesso sit apud omnes, id fieri non posse. Sed hoc, ut rectè Suarez citatus, est petere principium; Auctores enim contrariè sententiæ hoc negant, & rationem disparitatis sibi dari petunt, cur non æquè videri clarè possit una Persona sine aliâ, ac uniri, aut produci.

SECTIO SECUNDA.

Rejiciuntur aliæ disparitates inter visionem claram, & unionem.

I. *Infinitas Dei non est sufficiens hujus rei ratio.* TERTIÒ itaque respondet Suarez num. 24. refundi hoc posse in infinitatem entitatis Divinæ, quæ, inquit, sufficiens esse potest ad productionem unius Personæ, non alterius; cum productio sit quid ad intra in Deo. Contrà primò: Unio non est quid ad intra in Deo, & tamen uniri una Persona potest, non unità aliâ, quidni ergo & videri? Contrà secundò: Cur infinitas objecti non æquè sufficere potest ad denominationem extrinsecam in re aliquâ fundandam, atque ad intrinsecam.

II. *Disparitatem dant aliqui, quòd sit virtualis distinctio in ordine ad productionem, non in ordine ad visionem.* P. Erice disp. 50. citatâ, sect. 2. n. 26. varias se hujus argumenti solutiones non semel legisse asserit, nunquam tamen animum in iis quiescisse. Quare ipse aliter ad argumentum respondet, esse scilicet in Deo virtuale quandam distinctionem, quæ munera distinctionis realis exercet in ordine ad generationem vel processionem unius Personæ non alterius, non tamen in ordine ad unius non alterius visionem. Hujus ratio, inquit, est, quia Pater & Filius inter se opponuntur, & Spiritus Sanctus cum utroque, ita ut repugnet eos esse unam Personam, sicque necessariò una Persona debet esse producens, & non producta, alia producta, & non producens, &c. at verò in ordine ad claram visionem nulla est oppositio, & consequenter eadem semper visione videbuntur.

III. *Hoc non solvit, cur scilicet uniri una Persona potest, non unità aliâ; ita cur videri nequeat aliâ non visâ.* Sed contrà primò: licet enim Personæ Divinæ opponantur in ordine ad productionem, non tamen opponuntur in ordine ad unionem: unde nulla est repugnantia quo minus eadem vel diversâ unione uniantur duæ vel tres Personæ alicui humanitati, sicut possunt videri eadem visione: manet ergo difficultas, quare, sicut uniri una potest non unità aliâ, ita non possit una sine aliâ videri. Contrà secundò: Illa enim oppositio quæ est in ordine ad generationem ac processionem, & non in ordine ad visionem, solum arguit, nullam esse repugnantiam quo minus videri simul possint omnes Personæ, quæ tamen omnes non possunt generari, aut procedere, non tamen probat, visâ unâ debere necessariò videri omnes.

IV. *Alii respondent, Personam involvere in suo conceptu negationem aliquam in obliquo: unde, inquit, totum illud positivum videri potest, non visis negationibus, vel etiam prout connotat unam negationem, non prout connotat aliam: hoc ta-*

R.P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. I.

men, aiunt non esse videre unam Personam sine aliâ, cum, visâ illâ entitate positivâ, necessariò videatur id quod fundat illas negationes, seu quod generat, gignitur, & procedit.

Sed contrà: hæc namque solutio concedit id, quod intendunt adversarii; nec enim ullus, ut videatur essentia, non visis Relationibus, requisivit aliud, quàm ut præcindatur Essentia ab eo quod constituit ultimò Relationem, sive illud sit negatio distincta, sive positiva formalitas, virtualiter vel ratione ab Essentia distincta: & quando dicunt videri unam Personam sine aliâ, nihil aliud volunt, quàm visionem tendere in naturam divinam prout connotat unam Relationem, non aliam, sive Relatio illa sit quid positivum, sive negativum.

Habemus itaque ex hac solutione, posse naturam solam formaliter videri, non visis formaliter Relationibus, de quo plura postea, & unam Personam videri posse formaliter, visis cæteris tantum fundamentaliter, seu radicaliter; hoc autem & nihil aliud volunt auctores nostræ sententiæ; nec enim negant, visâ naturâ, videri radicem Relationum. Sicut itaque in aliquo vero & proprio sensu certum est unam Personam generari & uniri, non aliam; ita & poterit videri, licet improprie seu radicaliter videantur reliquæ, id est, videtur id ad quod sequi posset visio aliarum. Sicut etiam, visò Deo, videntur creaturæ radicaliter, & visò sole, videntur radicaliter metalla, aliique ejus effectus. Unde secundum hanc solutionem, videri posset Essentia non visis omnino Relationibus, aut Personis, & is qui videt naturam, imò & unam Personam, ignorare nihilominus posset, Deum esse Trinum & Unum.

Dices, visò clarè Filio, videtur necessariò clarè Natura Divinâ, ergo & clarè videri debet quidquid cum ea identificatur: sed Paternitas & Spiratio identificantur cum Natura Divinâ: ergo debent unâ cum ea videri, ergo à primo ad ultimum, visò Filio, aut quavis aliâ Personâ clarè, videri etiam clarè debent omnes. Contrà: in omni sententia videri debet aliquid uni Personæ competere, quod non competit alteri; nec enim generatur Paternitas licet generetur Filiatio identificata cum naturâ, quæ identificatur cum Relatione Paternitatis: ergo similiter fieri hoc posse dicimus in clarâ visione. Ut autem plenè satisfiat huic objectioni, sit

SECTIO TERTIA.

Utrum videri possit Essentia Divina, non visis Relationibus, vel è contrâ, aut unum Attributum sine alio.

QUÆSTIO est, utrum etiam admissis præcisionibus per intellectum non cognoscentem res per proprias species, & prout sunt in se, utrum, inquam, sit peculiaris aliqua ratio cur ab intellectu clarè & intuitivè Deum vidente, non possit Deus inadæquatè videri, seu non quoad totum conceptum objectivum, sed ita ut intentionaliter quasi dividatur objectum illud infinitum. Hac in re, eodem ferme modo loquuntur auctores, atque de visione unius Personæ sine aliâ: qui enim hoc concedunt, concedunt similiter posse Relationem videri sine Essentiâ, & è contrâ, & unum Attributum, non visò alio; qui verò id negant, negant similiter de istis. Sed quia hæc duæ quæstiones de intellectu intuitivè & abstractivè cognoscente, facile confunduntur, & eadem argumenta contrâ

V. *Hæc responsio totum concedit quod intendunt.*

VI. *Secundum hanc solutionem, potest natura videri sine Relationibus, & una Persona sine aliâ.*

VII. *Visâ clarè Naturâ Divinâ, non videtur necessariò quicquid cum illa identificatur.*

I. *Utrum sit peculiaris difficultas præcise objectivè per visionem intuitivam.*